

**Protokół z posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
21 grudnia 2020 r.**

Posiedzenie w trybie zdalnym za pośrednictwem platformy internetowej Cisco Webex Meetings.

Uczestnicy:

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

1. Prof. dr hab. Krystyna Bartol;
2. Prof. dr hab. Wojciech Dajczak;
3. Prof. dr hab. Stefan Dziembowski;
4. Dr hab. inż. Krzysztof Fic;
5. Prof. dr hab. n. med. Jakub Fichna;
6. Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
7. Prof. dr hab. Robert Hasterok;
8. Prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek;
9. Prof. dr hab. Grzegorz Karch;
10. Prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz;
11. Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki, Przewodniczący Rady NCN;
12. Prof. dr hab. Jerzy Łuczka;
13. Prof. dr hab. Dariusz Markowski;
14. Prof. dr hab. Piotr Migoń;
15. Dr hab. Justyna Olko;
16. Prof. dr hab. Bronisław Rudak;
17. Prof. dr hab. inż. Marek Samoć;
18. Prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
19. Prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
20. Prof. dr hab. n. med. Anetta Undas;
21. Prof. dr hab. inż. Aneta Wojdyło;
22. Dr. hab. Joanna Wolszczak-Derlacz;
23. Prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz;
24. Prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska.

Dyrekcja NCN:

25. prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor NCN;
26. dr Marcin Liana zastępca Dyrektora NCN.

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki, którzy zakończyli pracę w Radzie NCN 14.12.2020 r.:

27. prof. dr hab. Małgorzata Kossowska;
28. prof. dr hab. Krzysztof Józwiak;
29. prof. dr hab. Barbara Lipińska;
30. prof. dr hab. Ewa Majchrzak;
31. prof. dr hab. E. Mijowska;
32. prof. dr hab. Mikołaj Bojańczyk;
33. prof. dr hab. Stanisław Lasocki;
34. prof. dr hab. Wojciech Kucewicz.

Lista obecności w załączeniu.

PRZEBIEG OBRAD:

CZEŚĆ I:

Otwarcie posiedzenia Rady NCN w nowym składzie.

Dr Anna Budzanowska Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, otworzyła posiedzenie Rady w nowym składzie w imieniu Przemysława Czarnka Ministra Edukacji i Nauki. Przywitała wszystkich obecnych, w szczególności tych członków Rady, którzy uczestniczą w obradach po raz pierwszy, życząc wiele satysfakcji z pracy w NCN. Wyraziła poparcie dla działalności NCN w kierunku upowszechniania kultury grantowej oraz zapewnienia konkurencyjnego systemu dystrybuowania środków finansowych na badania naukowe. Zwróciła uwagę, że działalność Rady NCN w najbliższym czasie będzie pełna wyzwań ze względu na nowo przyjęty model instytucjonalny ministerstwa.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN w latach 2018-2020 przywitała nowych członków Rady NCN życząc wielu sukcesów w podejmowanych działaniach na rzecz rozwoju polskiej nauki. Podziękowała za pracę członkom Rady w latach 2018-2020. Poinformowała, że Rada minionej kadencji z zaangażowaniem realizowała powierzone zadania, które miały na celu wspieranie doskonałości w nauce. Przekazała, że stojąc na straży wysokiej jakości proponowanych do finansowania badań, Rada w swoich decyzjach kierowała się najlepszymi światowymi standardami, dlatego inne kryteria poza jakością, jak np. wiek, płeć, narodowość, stopień naukowy czy dyscyplina naukowa, nigdy nie miały w NCN zastosowania. Podkreśliła, że Rada sprzeciwiała się wszelkim praktykom, które zagrażały niezależności badań i autonomii środowisk naukowych. Wyraziła przekonanie, że utrzymanie tych standardów będzie również priorytetem Rady w nowym składzie. Podsumowując działania Rady NCN w latach 2018-2020 poinformowała, że Rada spotkała się na 22 posiedzeniach i przyjęła w tym okresie 282 uchwały. Oprócz realizacji bieżących działań, podjęła szereg nowych inicjatyw, które miały na celu umiędzynarodowienie polskiej nauki, zwiększenie mobilności naukowców oraz wprowadzenia zasad etyki, rzetelności, otwartości i równego dostępu do funduszy na badania. Rada kontynuowała rozwój partnerskiej współpracy z innymi agencjami finansującymi naukę w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć naukowych oraz współpracy z ministerstwem w szczególności w zakresie wspierania polskich uczonych w wykorzystywaniu środków finansowych dostępnych w ramach Programu Ramowego Horyzont Europa. Zwróciła uwagę, że Rada jako integralny element NCN, ma realny wpływ na rozwój nauki w Polsce. Wyraziła nadzieję, że nadal będzie organem niezależnym w swoich działaniach dbającym o to, aby decyzje o finansowaniu grantów podejmowane były wyłącznie w oparciu o kryteria doskonałości naukowej. Życzyła Radzie w nowym składzie, aby nadal była forum do wymiany poglądów, wzajemnego uczenia się i dochodzenia do kompromisu, w którym lojalność oraz szacunek stanowią normy podstawowe. Podziękowała Minister Annie Budzanowskiej za wsparcie udzielane NCN.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN podziękował ustępującym członkom Rady NCN za ich trud na rzecz pracy w NCN oraz serdecznie powitał nowych członków. Zwrócił uwagę, że w dobie pandemii NCN niemalże od roku pracuje zdalnie, co jest możliwe dzięki wprowadzeniu pełnej elektronizacji pracy. Przypomnił, że w ostatnich dwóch latach NCN wdrożyło politykę otwartego dostępu do publikacji będących efektem realizacji projektów badawczych finansowanych w całości lub części ze źródeł NCN. NCN jest również nadal bardzo aktywne na arenie międzynarodowej i jako pierwsza i jedyna instytucja z krajów tzw. nowej Unii Europejskiej, koordynuje program QuantERA - sieć 32 organizacji finansujących naukę w 26 krajach, wspierających badania naukowe z zakresu technologii kwantowych. Przekazał, że w 2021 r. NCN będzie również koordynatorem programu CHANSE wspierającego badania naukowe w obszarze humanistyki i nauk społecznych. Ponadto przekazał, że NCN uczestniczy w programie CEUS realizowanym we współpracy z agencjami finansującymi badania naukowe z Austrii, Czech oraz Słowenii, który ma na celu finansowanie projektów badawczych z zakresu badań podstawowych we wszystkich dyscyplinach naukowych, planowanych do realizacji we współpracy zespołów badawczych z dwóch lub trzech krajów uczestniczących w programie CEUS. Przekazał, że od 2021 program CEUS zostanie przejęty przez większą międzynarodową inicjatywę wielostronną WEAVE realizowaną w oparciu o procedurę LAP na dwustronne lub trójstronne projekty badawcze dla zespołów z Austrii, Czech, Słowenii, Szwajcarii, Niemiec i Polski. Podziękował Minister Annie Budzanowskiej oraz Zespołowi Identyfikującemu za trud włożony w przeprowadzenie procesu wyboru nowych członków Rady NCN. Wyraził przekonanie, że NCN w przyszłości pozostanie instytucją, której działanie jest oparte o wzory najlepszych instytucji finansujących naukę na świecie, a doskonałość

naukowa będzie nadal priorytetem jej działalności. Zwrócił uwagę, że budżet NCN jest od ok. 3 lat na niezmiennym poziomie, co ze względu na większą niż w poprzednich latach liczbę składanych wniosków oraz ich rosnący budżet, ma wpływ na mniejszy współczynnik sukcesu w konkursach. Podkreślił, że zwiększenie dotacji z budżetu państwa na finansowanie większej liczby grantów NCN będzie korzystne dla polskiej nauki.

CZEŚĆ II:

1. Uchwalenie Regulaminu działania Rady NCN określającego tryb jej działania i tryb wyboru przewodniczącej/go oraz powołania Komisji.

Prof. Tomasz Szapiro przewodnicząc posiedzeniu Rady NCN w tej części, przedstawił dotychczasowy Regulamin działania Rady NCN i zwrócił się z prośbą o jego przyjęcie.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali Regulamin działania Rady NCN, przyjmując w drodze głosowania (24 głosy „za”) uchwałą Rady NCN nr 141/2020 w tej sprawie (w załączeniu).

2. Przeprowadzenie wyboru przewodniczącego Rady NCN.

Prof. Tomasz Szapiro poinformował, że zgodnie z obowiązującymi zasadami, Rada wybiera przewodniczącego na pierwszym posiedzeniu danej kadencji. Przekazał, że przewodniczącego wybiera się spośród członków Rady, a podczas przeprowadzenia wyboru, każdemu przysługuje jeden głos.

Otwierając możliwość zgłaszania kandydatów zgłosił kandydaturę prof. Jacka Kuźnickiego do pełnienia funkcji przewodniczącego Rady NCN. Przypomniał, że prof. Kuźnicki zasiada w Radzie NCN od 2018 r. i przewodniczył Komisji Rady ds. Współpracy Międzynarodowej. Poinformował, że prof. Jacek Kuźnicki jest kierownikiem Laboratorium Neurodegeneracji w Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie. Od 2004 r. jest członkiem korespondencyjnym PAN, a jego zainteresowania naukowe skupiają się wokół chorób neurodegeneracyjnych: Alzheimerera, Parkinsona i Huntingtona, zaburzeń homeostazy wapniowej, roli białek STIM w pojemnościowym napływie wapnia w neuronach. Jest laureatem licznych nagród i wyróżnień m.in. odznaczenie Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, subsydium profesorskiego Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w latach 2004-2007, Nagrody Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcie naukowe, Kryształowej Brukselki za wybitne osiągnięcia w 7. PR UE w kategorii indywidualnej. Poinformował, że prof. J. Kuźnicki jest członkiem wielu krajowych i międzynarodowych organizacji i towarzystw, w tym Międzynarodowego Komitetu Doradczego Małopolskiego Centrum Biotechnologii UJ, Komitetu Zarządzającego COST BM140, Międzynarodowej Rady Ekspertów Centrum Badań i Edukacji na Ukrainie, Towarzystwa Neuroscience, PTBioch, a także honorowym przewodniczącym Rady Programowej BioCentrum Edukacji Naukowej i Rady Fundacji BioEdukacji.

Prof. Krystyna Bartol wyraziła poparcie dla kandydatury prof. Jacka Kuźnickiego. Podkreśliła zaangażowanie prof. Kuźnickiego w pracę na rzecz NCN. Jako zaangażowany uczestnik wielu zespołów i komisji tematycznych Rady, szczególny nacisk kładł na kwestię umiędzynarodowienia polskiej nauki. Wyraziła przekonanie, że pełnienie przez niego funkcji przewodniczącego Rady NCN będzie na pewną korzyścią dla działalności Centrum.

Prof. Anetta Undas wyraziła poparcie dla kandydatury prof. Jacka Kuźnickiego. Podkreśliła jego doświadczenie w pełnieniu funkcji lidera dużych zespołów i instytucji, a także umiejętności prowadzenia dyskusji w sposób zrównoważony, dążenia do mądrego i przemyślanego kompromisu, łączenia różnych środowisk i poglądów.

Prof. Jacek Kuźnicki wyraził zgodę na kandydowanie na przewodniczącego Rady NCN.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (24 głosy „za”) wybrali prof. Jacka Kuźnickiego na przewodniczącego Rady NCN.

3. Wystąpienie przewodniczącego Rady NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN podziękował za okazane zaufanie i zapewnił o gotowości do współpracy przy realizacji zadań Rady NCN. Zapewnił, że jako przewodniczący będzie dbać o dotychczasowy dorobek działalności NCN i utrzymanie tych idei, które były i są podstawą

funkcjonowania instytucji. Zwrócił uwagę, że standardy wypracowane przez Radę w ramach dotychczasowej działalności, pomogły stworzyć unikatową instytucję w kraju i za granicą. Podkreślił, że największym atutem NCN jest kapitał ludzki, bardzo dobra współpraca na linii Biuro - Rada NCN, a także dbałość o zachowanie najwyższych standardów działań w oparciu o kryteria jakościowe i apolityczne. Wskazał, że do najważniejszych zadań, które stoją przed Radą NCN w 2020-2022 r. będzie kontynuacja misji NCN, utrzymanie wypracowanego jej prestiżu, jak również dbałość o wysoką jakość finansowanych grantów oraz przestrzeganie zasad etycznych. Podkreślił, że Rada w swoim działaniu będzie dążyć do zwiększenia pozytywnego wpływu NCN na rozwój polskiej nauki.

4. Powołanie Komisji Odwoławczej Rady NCN

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN poinformował, że wraz ze zmianą Rady NCN konieczne jest powołanie nowego składu Komisji Odwoławczej odpowiedzialnej za rozpatrywanie odwołań od decyzji Dyrektora NCN. W związku z tym zaproponował, aby do prac Komisji Odwoławczej zostali powołani następujący członkowie Rady: prof. Wojciech Dajczak, prof. Dariusz Markowski, prof. Marek Samoć, prof. Andrzej Sobczak, prof. Anetta Undas (przewodnicząca).

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (22 głosy „za”) przyjęli uchwałę nr 142/2020 w tej sprawie (w załączeniu).

5. Powołanie Komisji Rady NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN powołał następujące komisje główne Rady NCN: Komisję Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (K-1) w składzie: prof. Krystyna Bartol (przewodnicząca), prof. Wojciech Dajczak, prof. Joanna Golińska-Pilarek, prof. Dariusz Markowski, prof. Justyna Olko, prof. Tomasz Szapiro, prof. Joanna Wolszczak-Derlacz, prof. Tomasz Zaleśkiewicz, Komisję Nauk Ścisłych i Technicznych (K-2) w składzie: prof. Stefan Dziembowski, prof. Krzysztof Fic, prof. Grzegorz Karch (przewodniczący), prof. Jerzy Łuczka, prof. Piotr Migoń, prof. Bronisław Rudak, prof. Marek Samoć, prof. Teresa Zielińska, oraz Komisję Nauk o Życiu (K-3) w składzie: prof. Jakub Fichna (przewodniczący), prof. Robert Hasterok, prof. Monika Kaczmarek, prof. Barbara Klajnert-Maculewicz, prof. Jacek Kuźnicki, prof. Andrzej Sobczak, prof. Anetta Undas, prof. Aneta Wojdyło.

Poinformował również o decyzji powołania Komisji zadaniowych Rady NCN wyznaczając następujących członków Rady do przewodniczenia: Komisji ds. Regulaminów i Procedur – prof. J. Golińską - Pilarek, Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej – prof. T. Szapiro, Komisji ds. oceny efektów działalności NCN – prof. J. Wolszczak-Derlacz, Komisji ds. konkursów na Koordynatorów Dyscyplin – prof. G. Karcha, Komisji ds. Etycznych – prof. A. Sobczaka, Komisji ds. Analiz Aktywności Naukowej – prof. T. Zielińską. Następnie zaproponował przewodniczącym Komisji, aby wybrali spośród członków Rady osoby do pracy w ramach poszczególnych Komisji. Ustalono, że decyzje w tym zakresie zostaną przekazane w trybie korespondencyjnym.

6. Ustalenie terminarza posiedzeń Rady NCN w 2021 r.

Członkowie Rady NCN przyjęli terminarz posiedzeń Rady NCN w 2021 r. (w załączeniu).

CZEŚĆ III:

Dyskusja dotycząca zadań Rady NCN nowej kadencji.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN 2018-2020 pogratulowała prof. Jackowi Kuźnickiemu objęcia funkcji przewodniczącego Rady NCN. W jej ocenie prof. J. Kuźnicki będzie w sposób rzetelny i godny zaufania pełnił swoje obowiązki. Wyraziła nadzieję, że Rada NCN w nowym składzie stanowić będzie dobrze dobraną grupę naukowców, dbających o rozwój nauki w Polsce. Poprosiła o dalszą dbałość o zapewnienie harmonijnej współpracy Rady, dyrekcji i Biura NCN. Zwróciła uwagę, że pomimo ustawowego rozróżnienia obowiązków Rady i Dyrektora NCN, te relacje są bardzo ścisłe i wymagają szeregu wspólnych dyskusji i wzajemnego współdziałania.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN pogratulował nowemu przewodniczącemu Rady NCN. Podkreślił wagę i znaczenie działalności Rady dla sprawnego funkcjonowania instytucji. Następnie poinformował o aktywnościach NCN planowanych do realizacji w 2021 roku. Przekazał, że w 2021 r. zaplanowano uroczystość wręczenia Nagrody NCN 2020, która nie odbyła się ze względu na pandemię, a także

zostaną zorganizowane wydarzenia związane z przypadającą w 2021 r. dziesiątą rocznicę powstania NCN. Poinformował również o planach opracowania strategii działań Centrum w kolejnych latach oraz przeprowadzenia międzynarodowej ewaluacji działalności NCN.

Prof. Jacek Kuźnicki Przewodniczący Rady NCN podziękował członkom Rady za jednomyślne głosowanie w sprawie wyboru jego osoby na stanowisko przewodniczącego. Podziękował również prof. Małgorzacie Kossowskiej za wzorcowe pełnienie funkcji przewodniczącej Rady NCN w ostatnich dwóch latach. Zwrócił uwagę, że Rada wykonuje swoje zadania w sposób kolegialny, w związku z tym wskazał, że rolą przewodniczącego jest organizowanie pracy Rady i pełnienie roli moderatora toczących się dyskusji. Wyraził chęć kontynuowania stylu pracy w poprzednich kadencjach Rady, polegającego na wypracowaniu wspólnych decyzji na podstawie dyskusji nad propozycjami przedstawianymi przez powoływane do określonych zadań zespoły i komisje tematyczne. Zwrócił uwagę, że przed Radą NCN stoją różne wyzwania, zarówno te bieżące wynikające z realizacji ustawowych obowiązków, jak również szereg nowych planów i pomysłów. Podstawowym zadaniem będzie kontynuowanie misji NCN oraz podejmowanie działań mających na celu dbanie o prestiż i niezależność instytucji. Przyznał, że kluczowym warunkiem do utrzymania dobrego kursu NCN i dalszego jego rozwoju jest dobra współpraca Rady i Biura NCN. Jednocześnie zwrócił uwagę, że należy zachęcać do zmian, które mogą wpływać na doskonalenie funkcjonowania instytucji i przyczyniać się do zwiększenia pozytywnego oddziaływania na poziom nauki w Polsce. Zaproponował, aby podczas kolejnego posiedzenia opracowany został wstępny plan zadań Rady do realizacji w następnych dwóch latach. W jego opinii należy wzmocnić politykę informacyjną NCN, prowadzić działania zmierzające do zwiększenia widoczności NCN dla potencjalnych grantobiorców z zagranicy, zwiększać współpracę z innymi instytucjami finansującymi naukę w kraju, prowadzić dalszą działalność na rzecz usprawnienia prac Zespołów Ekspertów, a także wprowadzać skuteczne sposoby na zwiększenie wskaźnika sukcesu, nie tylko poprzez zwiększenie budżetu NCN. Ważnym aspektem jest również zwiększenie udziału NCN w sieci organizacji finansujących badania podstawowe w Europie, w tym wzmocnienie kontaktów z agencjami krajów Europy środkowo-wschodniej. Zwrócił się do nowych członków Rady o pełne zaangażowanie w pracę dla NCN, a tym którzy odchodzą, podziękował za wspólną, ciężką i satysfakcjonującą współpracę w trakcie ostatnich dwóch lat. Na zakończenie poinformował o przekazaniu przez ministerstwo do konsultacji publicznych projektu *Polityki naukowej państwa* (PNP) z prośbą o zgłoszenie uwag do 8 stycznia 2021 r. W związku z tym, zaproponował utworzenie zespołu roboczego w składzie: prof. Jacek Kuźnicki, prof. Jakub Fichna, prof. Joanna Golińska-Pilarek, prof. Robert Hasterok, prof. Barbara Klajnert-Maculewicz, prof. Tomasz Szapiro, prof. Teresa Zielińska, który przeanalizuje treść dokumentu i przygotowuje w najbliższym czasie projekt opinii w tej sprawie do przyjęcia przez Radę NCN.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Jacek Kuźnicki

Przewodniczący Rady NCN

Opracowanie:

Kancelaria Rady Narodowego Centrum Nauki

Załączniki:

1. Lista obecności.
2. Uchwała Rady NCN nr 141/2020 w sprawie określenia Regulaminu działania Rady Narodowego Centrum Nauki.
3. Uchwała Rady NCN nr 142/2020 w sprawie Komisji Odwoławczej Rady NCN.
4. Powołanie Komisji głównych Rady NCN K-1, K-2, K-3.
5. Terminarz posiedzeń Rady NCN w 2021.